

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

RAZRED 86 (2).

IZDAN 1 JULIA 1936.

PATENTNI SPIS ŠTEV. 12385

Dr. Lichtenstein Ludwig, docent, Wien, Austria, Littolff Marcel, inženjer, Dvur Kralove nL Č. S. R. in Dr. Keller Max, kemik, Kranj, Jugoslavija.

Postopek za izdelovanje organdija.

Prijava z dne 10. junija 1935.

Velja od 1. oktobra 1935.

Zahtevana prvenstvena pravica z dne 17. novembra 1934 (Č. S. R.)

Predmetni postopek za izdelovanje organdija obstaja v tem, da se merceriziran tankoniten muselin impregnira z nekim celuloznim estrom (na pr. s takozzano serikozo) ali s sečinskim formaldehidom in se na to vodi skozi natronlug.

Organdiziranje bombažnih tkanin se je dosedaj vršilo v glavnem potom obdelave s koncentrirano žvepleno kislino, v zadnjem času tudi z amonijakalnim bakrovim oksidom. Ti postopki pa zahtevajo komplizirano in drago aparatujo.

V nasprotju s tem se more organdi-efekt (prosojnost in trdota) na mnogo lažji način doseči s tem, da se tkanina impregnira:

- 1) z raztopino nekega celuloznega estra ali
- 2) s sečinskim formaldehidom oziroma njegovimi komponentami in da se osušena tkanina pusti pasirati natronlug od ca 20° Bé.

Celulozni estri se uporabljajo v odgovarjajočih topilnih sredstvih in se fiksirajo s parnim procesom ali s segrevanjem.

Sečinski formaldehid se nanaša v enem samem procesu — pri čemer se mora predčasna tvoritev končnega produkta preprečiti s primernimi dodatki k raztopini komponent — ali pa v dveh pasažah, s tem da tkanina najprej impregnirana z raztopino sečine, nato pa se vodi skozi raztopino formaldehida.

Ako se celulozni ester ali sečinski formaldehid oz. njegove komponente, nanašajo samo mestoma, torej ako se natiskajo, tedaj

nastane pri naknadnem luženju na tiskanih mestih prosojen organdi-efekt, na netiskanih mestih pa se tkanina skrči. Tako se dobri organdi-krep.

Ako se k sredstvu za organdiziranje dodajo barvila, se more tiskani organdi efekt pestro iluminirati. Naknadna obdelava se potem ravna po skupini barvil. Recipročni efekti se dobijo na barvanem muselinu potom dodatka sredstev za jedkanje ali rezervnih sredstev k sredstvu za organdiziranje.

Tisk serikoze v svrho, da se dosežejo krep-efekti, se je uporabljal že drugod, nikdar pa še ne za organdiziranje tkanin.

Primer:

Raztopina iz 100 g. serikoze LC extra, 400 g. serikozola N in 500 g. 95%-nega špirita se natiska na merceriziran bel ali barvan muselin; tiskano blago se pari, pusti pasirati natronlug od 20°Bé, slednjič se pere in osuši.

Pri tem primeru se dobri bel ali enobarven organdi-krep.

Patentni zahtevi:

Postopek za izdelovanje organdija označen s tem, da se tkanina impregnira z nekim celuloznim estrom ali s sečinskim formaldehidom oz. njegovimi komponentami in da se na to vodi skozi lug.

